

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för del av Brostorp 3:19, skifte 1

Dnr 18/1041

Granskningshandling 2022-04-21

Inledning

För att ta reda på om en detaljplan ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. För att undersöka om den beskrivna detaljplanen nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har sju checklistor använts.

Den första checklisten behandlar *särskilda bestämmelser*, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor beskrivs först platsens känslighet och nuvarande förhållanden, och sedan hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli. För att öka läsvänligheten tas de värden och risker som bedömts att inte beröra detaljplanen bort. Samtliga värden och risker som kan beskriva en miljöaspekt finns istället listade i bilaga 1.

I den sista checklisten, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av denna checklista hanterar omfattningen av påverkan och fylls inte i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan. Om det fanns oklarheter om planens påverkan var betydande efter de första sex checklistorna används denna del som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande motiveras avslutningsvis.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att exploatera området för att möjliggöra byggande av permanentbostadshus i södra delen av Glömminge (Pingärdet). Detaljplanens intension är att tillskapa ett attraktivt bostadsområde i direkt anslutning till planlagt småhusområde i norr och bebyggelse längs Sandens väg i söder. De sandknutna naturvärden ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt, samt ge fortsatt möjlighet till lek- och rekreation i området.

Sammanvägd bedömning

Planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.

Hantering

Kompetens inom samhällsplanering, miljö- och hälsoskydd, miljöplanering och biologi har medverkat i arbetet.

Om bedömningen är att genomförandet av en detaljplan *inte* medför betydande miljöpåverkan ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser eller andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet i enlighet med 6 kap. 6 § 2 MB. Om en strategisk miljöbedömning ska göras, ska kommunen samråda om omfattningen och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning (avgränsningssamråd) i enlighet med 6 kap. 9 § MB.

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med <i>standardförfarande</i> behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		x
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		x
6 kap. 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag	
		Ja	Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		x
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		x
2 § miljö- bedömnings- förelagningen	Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		x
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		x

Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)

Beskrivning

Planområdet ligger mellan Glömminge och Strandskogen, i ett landskap som består av en mosaik av jordbruksmark och skogsmark. Området utgörs främst av hygge efter avverkad tallskog. Av flygbilder att döma planterades merparten av tallskogen någon gång på 1940- eller 1950-talet. Öster om hygget, mot väg 136, finns ett mindre område med skogsmark som utnyttjas som friluftsområde av närboende och skolverksamheten. Norr om planområdet, mot Glömminge, är bebyggelsen tätare, medan bebyggelsen i söder är glesare och omgiven av tallskog.

Foto: Planområdet med utblick åt nordväst

Området längs landborgskanten på Öland är generellt rikt på fornlämningar. I omgivande landskap finns lämningar från förhistorisk tid i form av gravar och gravfält, boplatser, husgrunder och omfattande hägnadssystem. Planområdet angränsar områden med fornlämningar i öster, där det också står två kvarnar. Inom planområdet finns delar av äldre stenmurar som visar hur landskapsstrukturen och fastighetsindelningen en gång kan ha sett ut.

En kulturhistorisk utredning har genomförts. Vid utredningen påträffades två lämningar, en fyndplats för en flintnodul belägen strax utanför planområdets nordvästra del samt en källargrop inom området. I övrigt finns två intakta jordkällare i området samt spridda fyndplatser för skärvsten.

Planområdet angränsar befintlig bostadsbebyggelse i södra delen av Glömminge.

	<p>När det gäller bebyggelsens karaktär så finns en stor variation av den omkringliggande bebyggelsen i Glömminge och Strandskogen. Bebyggelsen består främst av villor med blandade fasader av både tegel och trä. Variationen i ålder och storlek är stor.</p>	
<p>Planens påverkan</p>		
<p>Beskrivning</p>	<p>Landskapsbilden kommer att förändras då hygget tas i anspråk för bostadsbebyggelse. Förslaget reglerar skala och höjd på tillkommande bostadsbebyggelse så att den anpassas till närliggande befintlig bebyggelse och dess karaktär. Förslaget möjliggör för enplanshus med möjlighet att inreda vinden samt möjlighet för suterränghus i sluttningar. Detta ger liknande gestaltningsförutsättningar som för större delen av Glömminge. Topografin i området skall i största mån behållas där av en bestämmelse om att större ingrepp såsom fyllning och schaktning begränsas.</p> <p>Delar av befintlig skog skyddas som naturmark, vilket bibehåller en del av områdets karaktär.</p> <p>Planområdet planläggs för något färre bostäder jämfört med översiktsplanens förslag. Enligt översiktsplanen ska ny bebyggelse i området integreras med omgivningen. Skogskaraktär och träd ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt i den mån det är förenligt med restaureringsåtgärder för sandknutna naturvärden i området.</p> <p>Översiktsplanen har föreslagit ca 20 tomter i anslutning till befintlig bebyggelse söder om Glömminge. Planförslaget innebär 19 tomter och inga tomter väster om Röhällavägen. Därmed överensstämmer planförslaget med översiktsplanen.</p> <p>Planförslaget bedöms kunna ge en påverkan på karaktärsdrag i landskap och bebyggelse, men genom planbestämmelser som reglerar bebyggelsens utformning samt sparande av naturmark bedöms påverkan bli liten.</p> <p>Jordkällaren i norr hamnar inom naturmark och kan bevaras. Jordkällaren i söder läggs på kvartersmark.</p>	
<p>Bedömning av påverkan</p>		
	<p>Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?</p>	<p>Ja</p>
	<p>Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?</p>	<p>Nej</p>
<p>Kommentar</p>	<p>Planen bedöms medföra liten påverkan på kulturvärden.</p>	

Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter (I Sverige regelbundet förekommande fågelarter [från bilaga 1 i Fågeldirektivet] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas)
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter (Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige)
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter (4-9 §§ Artskyddsförordningen)
- Fortplantningsområden eller viloplåtar för fridlysta djur (4 § Artskyddsförordningen)
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter (ArtDatabanken)
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskrivning

Området ligger i landborgskanten och är en del av sandfältet som sträcker sig mellan Algutsrum och Stora Rör. Området utgörs främst av hygge efter avverkad tallskog. Av flygbilder att döma planterades merparten av tallskogen någon gång på 1940- eller 1950-talet. Öster om hygget, mot väg 136, finns ett mindre område med skogsmark som utnyttjas som friluftsområde av närboende och skolverksamheten.

Strax sydväst om området ligger Strandskogsfältet (N46), klass 2, som är utpekad i naturvårdsplanen för Öland (Länsstyrelsen, 2001). Öster om väg 136 vidtar Mittlandsskogen N25, klass 1. Mittlandsskogen är även av riksintresse för naturvärden. Öster om norra delen av planområdet finns ett objekt i ängs- och betesmarksinventeringen. Området kring Glömminge är ett av Nordeuropas artrikaste områden när det gäller vildbin knutna till blomrika sandiga marker.

En naturvärdesinventering genomfördes 2019 enligt standardiserad metod, på detaljerad nivå och med tillägg detaljerad redovisning av artförekomst och fördjupad artinventering av vildbin. (Naturcentrum 2019). Inventeringen inkluderade markområdet söder om det nu föreslagna planområdet, se bild. Totalt avgränsades fyra inventeringsområden. Inga områden bedömdes ha (Högsta naturvärde - klass 1). Tre områden bedömdes ha (Högt naturvärde – klass 2), och ett område (Påtagligt naturvärde - klass 3). Det södra området (4), hygget i söder, bedömdes vara det biologiskt mest värdefulla området.

Teckenförklaring

Naturvärdesobjekt

- Högt naturvärde - klass 2
- Påtagligt naturvärde - klass 3

Efter samråd med länsstyrelsen hösten 2021, dnr 525-4138-2021 har område fyra tagits bort och avgränsningen för planområdet minskats ner och utgörs endast av det norra området.

	<p>Beskrivning av naturvärden enligt Naturcentrums inventeringar 2019:</p> <p>Område 1 och 2 (Högt naturvärde – klass 2), är en öppen sandig och solexponerad torrmark, väggkant med ett varmt mikroklimat som är blomrikt och främjar en artrik förekomst av insekter, främst vildbin men även steklar. Inom områdena förekommer flera naturvårdsarter bl a oxtunga, åkervädd, väddklint, fältsippa, backtimjan, bolmört, ulltistel, prakbyxbi, väddsandbi, alvarsmalbi, en art markskinnbagge, en art brokparasitstekel och släntsmalbi.</p> <p>Område 3 (Påtagligt naturvärde – klass 3), området var vid inventeringen en tallplantering men är numera avverkad till ca 70 %. Resterande 30 % i sydöstra delen av planområdet, är tallskog med gläntor med inslag av klenstammig ask och ek. Flera träd är döende eller har dött varför det finns enstaka torrträd. I buskskiktet finns bl a hassel och hagtorn. Biotopens kvalitéer är även äldre fläder, rosor, stenmurar och stenblock. Naturvårdsarter i området är fläderlundslav, hasselbock, lärkfalk, göktyta, spillkråka, tandrot, lundelm, blåsippa, murgröna.</p> <p>Alla fåglar är fridlysta, men enligt Naturvårdsverket kan i första hand rödlistade arter, arter i EU:s fågeldirektiv och minskande arter anses vara prioriterade. Inom planområdet är spillkråka en sådan prioriterade arter. Bland kärlväxterna förekommer blåsippa sparsamt i tallskogen. Blåsippa är fridlyst på Öland i den betydelsen att den inte får grävas/dras upp med rötterna eller kommersiellt plockas och utnyttjas.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p>Foto: mindre öppna ytor av bar sand och storfläckig pärlemorfjäril på åkervädd</p>
Planens påverkan	
Beskrivning	<p>Naturvärden i område 1 och 2 påverkas av att skogen har avverkats. Påverkan bedöms gynna naturvärdena då områdena blir mer öppna och solbelysta. En gång- och cykelväg planeras längs med Röhällavägen som kommer beläggas med asfalt. Lokalt minskar den sandiga biotopen. Områdena runt gång- och cykelvägen planeras att skyddas med naturmark och hävdas mot överväxtning med buskar och träd.</p>

	<p>Med nuvarande markanvändning kommer naturvärdena att påverkas, genom att ny skog växer upp igen och beskuggar de sandiga markerna.</p> <p>Naturvärden i område 3 påverkas av att skogen har avverkats. Påverkan bedöms gynna naturvärdena då områdena blir mer öppna och solbelysta. Planförslaget innebär att området till största del planeras med kvartersmark för bostäder. I sydöstra området bevaras ett mindre skogsområde som naturmark.</p> <p>När det gäller påverkan på fridlysta arter så bedöms blåsippa inte påverkas, då den förekommer i den del av skogsområdet som ska bevaras som naturmark.</p> <p>Fågelarter i området som anses vara prioriterade är spillkråka, lärkfalk och göktyta. Oavsett om planen genomförs eller inte sker en påverkan på fågellivet i området genom skogsavverkningen. Bevarande av skogsområde i sydöst bedöms medföra att förekommande fåglar påverkas i liten grad.</p> <p>Planen innebär en påverkan på naturvärden men genom föreslagen utformning med skyddad naturmark i område 1 och 2 bedöms påverkan bli liten. Med en fortsatt hävd i område 1 och 2 kan naturvärdena utvecklas och ge positiva konsekvenser på sikt.</p> <p>Vid exploatering av planområdet bör område 1 och 2 skyddas mot överläggning av massor.</p>
--	--

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?		Nej

Kommentar	<p>Planen innebär en påverkan på naturvärden men genom föreslagen utformning med skyddad naturmark bedöms påverkan bli liten. Naturvärdena påverkas även om planen inte genomförs, med nuvarande markanvändning.</p> <p>Vid exploatering av planområdet bör område 1 och 2 skyddas mot överläggning av massor. Detta ska regleras i exploateringsavtalet mellan kommunen och exploatören.</p> <p>En broschyr, Strandskogen – unika värden för människa och natur, togs fram av kommunen genom ett så kallat LONA-projekt 2016. I broschyren finns information om Strandskogens naturvärden och om den viktiga vattentäkten samt lite tips och råd för att främja den biologiska mångfalden. Kommunen har broschyren digitalt och i tryckt version för utdelning till intresserad allmänhet samt de som bosätter sig i området.</p>
------------------	--

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)

Beskrivning

I planområdet finns tydliga stigar som visar att området används för rekreation av närboende. Skogsområdet i sydost, används även för uteaktiviteter av närliggande skola och förskola i Glömminge och bedöms ha värde för lek och rekreation. Övriga delar av området bedöms inte ha så stora sociala värden eftersom skogen har avverkats och området är svårtillgängligt.

Foto: Besökssten i sydöstra planområdet samt gångstig genom området i nordsydlig riktning.

	<p>En gång- och cykelled ska anläggas längs med Röhällavägen. Det är en fortsättning av gång- och cykelvägen från Glömminge och fortsätter till Sandens väg.</p> <p>Enligt ställningstagande i översiktsplanen ska befintligt gång- och ridstråk genom området bevaras eller ledas om.</p> <p>Cykelleden fyr till fyr passerar ca en km väster om planområdet utmed Röhällavägen och söderut till Färjestaden.</p> <p>Öland är i sin helhet av riksintresse för sina natur- och kulturvärden enligt 4 kap 2 § MB riksintresse för rörligt friluftsliv och 4 kap 3 § MB riksintresse obruten kust. Turismen och det rörliga friluftslivets intressen ska särskilt beaktas. Riksintresset syftar främst till att skydda bad-, camping och övriga rekreationsintressen utmed kustbandet.</p>
Planens påverkan	
Beskrivning	<p>Planens genomförande innebär byggnation av bostäder i området, vilket inte bedöms påverka de natur- och kulturvärden som riksintresset avser att skydda.</p> <p>Vissa rekreationsvärden försvinner i planområdet när marken exploateras för bostäder. De stigar som finns genom området kommer att ledas om och delvis kunna bevaras på det som blir naturmark. Det område som skolan främst använder för aktiviteter sparas och planläggs som naturmark/lekområde.</p> <p>Trafikverket tillsammans med kommunen planerar för att göra det möjligt att på ett trafiksäkert sätt cykla från Algutsrum i söder vidare till Borgholm i norr. Detta cykelstråk kommer att kunna nyttja planområdets infrastruktur som genomfart.</p> <p>Planen bedöms medföra liten påverkan på rekreationsvärden i skogsområdet.</p>
Bedömning av påverkan	
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	Nej
Kommentar	<p>Planen bedöms medföra liten påverkan på rekreationsvärden i skogsområdet. Planen kan höja rekreationsvärdet på den igenväxande jordbruksmarken.</p>

Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturreсурter med högre förnyelseförmåga:

Skog (skogsbruk)

Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)

Naturreсурter med ingen/låg förnyelseförmåga:

Grundvattentillgång (dricksvatten)

Beskrivning

Planområdet utgörs främst av ett hygge efter avverkad tallskog och en mindre del bevarad tallskog i sydost längs landborgskanten.

Området ligger inom tertiär zon för Strandskogens grundvattenförekomst WA44974583. Särskilda vattenskyddsföreskrifter gäller för området.

Strandskogens grundvattenmagasin är en av kommunens viktigaste dricksvattenresurser. Det är ett mäktigt sandfält bestående av sorterat isälvsmaterial. Materialet består av glaciälviala avlagringar samt strandbildningar. Magasinet kan vara lämpligt för konstgjord infiltration i framtiden.

Enligt kommunens riskutredning för Strandskogens grundvattenmagasin är de största hoten utsläpp av olja och andra kemiska ämnen, bekämpningsmedel, gödsel och avlopp. Skyddsområdet är indelat i tre zoner – primär, sekundär och tertiär. Enligt föreskrifterna är det inom tertiär zon förbjudet att utan anmälan till tillsynsmyndigheten anlägga ny gata, väg eller plats för parkering eller uppställning av fordon. Det är förbjudet att utan tillstånd av tillsynsmyndigheten utföra pålning, spontning, underjordsarbete, borring, sprängning och liknande arbeten samt att utföra uppfyllnad, schakt- och anläggningsarbeten om det sker på en yta större än 200 m² eller till ett djup större än 1 m.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.

Beskrivning

Större delen av hygget föreslås bebyggas. Den mindre delen med tallskog kommer att bevaras som naturområde för möjlighet till lek område.

När det gäller vattenskyddsområdet ska gällande skydds-föreskrifter följas. I god tid innan schaktning, anläggande av gator mm i området ska anmälan göras till Samhällsbyggnadsnämnden som är tillsynsmyndighet. I samband med tillstånd för byggnation inom vattenskyddsområde kan försiktighetsmått med villkor ställas, för att

	<p>minska risken att förorena grundvattnet med oljespill från arbetsmaskiner och liknande. Störst risk att förorena grundvattnet bedöms vara under anläggningstiden. När området väl är bebyggt bedöms risken för att någon olycka som leder till utsläpp i området vara liten. På längre sikt är det viktigt att informera de som bor i området om vad som gäller enligt föreskrifterna och vilka hänsyn man bör ta när man bor inom vattenskyddsområde.</p> <p>Området kommer att anslutas till kommunalt VA. Utöver det är det viktigt att minimera andelen hårdgjorda ytor i planen, så att infiltration kan ske. Planen reglerar att max 30 % av fastigheternas yta får hårdgöras. Föreslagen naturmark säkerställer fortsatt infiltration i området, vilket är viktigt för grundvattenbildningen.</p> <p>All byggnation inom vattenskyddsområde medför en viss påverkan genom att ytor hårdgörs. Planens utformning samt reglering av hårdgjorda ytor tillsammans med gällande skyddsföreskrifter leder till bedömningen att påverkan blir marginell.</p>
Bedömning av påverkan	
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?	Nej
Kommentar	<p>Planens påverkan på materiella värden bedöms bli marginell.</p> <p>Det är viktigt att informera de som i framtiden kommer att bo i området angående vattenskyddsområdet och vad som gäller där. En broschyr, Strandskogen – unika värden för människa och natur, togs fram genom ett så kallat LONA-projekt 2016. I broschyren finns information om Strandskogens naturvärden och om den viktiga vattentäkten, samt vad man bör tänka på när man bor inom vattenskyddsområde. Broschyren kan delas ut till intresserad allmänhet samt de som bosätter sig i området.</p>

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)

Beskrivning

Enligt prognoser från SMHI kommer nederbörden öka i perioder och i intensitet. Havsnivån förväntas stiga. Det innebär en ökad risk för översvämningar. Medeltemperaturen förväntas öka och värmeböljor som kan vara farliga för människors hälsa bli vanligare. Långa perioder utan nederbörd och med hög värme kommer förlänga perioder av torka. Vinden väntas också förstärkas. Enligt ställningstagande i gällande översiktsplan:

- I samband med planläggning ska kommunen alltid vidta åtgärder som förebygger framtida klimatpåverkan
- Kartläggning av klimatrisker, främst risk för översvämning, negativa värmeeffekter och risk för människors hälsa ska alltid göras i samband med planläggning

För att arbeta strategiskt med klimatanpassning av den fysiska miljön ska följande åtgärder alltid vidtas i samband med planläggning:

- Trädplantering för att ge skugga
- Minimera andelen hårdgjorda ytor
- Multifunktionella ytor

Planområdet ligger i landborgskanten och främst den norra delen är kuperat och sluttar västerut, vilket medför att avrinning sker västerut. I norra delen sluttar området från +38 meter i öster till +28 meter i väster. Enligt SGU geologiska jordartskarta består marken till största delen av postglacial sand. I den östra delen vid väg 136 finns ett område med svallsediment, grus. Markens genomsläpplighet är hög, med goda förhållanden för infiltration av dagvatten. Det finns i dagsläget heller inga tecken på stående vatten i området.

Trafiken på väg 136 är enligt Trafikverket (NVDB på webb) ca 7 700 fordon/dygn ÅDT (årsdygnstrafik). Framtida trafik (år 2040) beräknas till ca 8 900 enligt Trafikverkets uppräkningsstatistik för Kalmar län. Längs väg 958 i väster är trafikmängden betydligt lägre med en ÅDT av ca 1 100 fordon/dygn och framtida trafik beräknad till ca 1 300 fordon/dygn.

	Området ligger inom låg-normalriskområde för radon.
<p>Redogör för de miljö kvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Miljö kvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassn.) ☒ Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) ☒ Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) ☒ Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) 	
Beskrivning	<p>Planområdet ligger inom grundvattenförekomsten Strandskogen, WA44974583, med god kemisk status och otillfredställande kvantitativ status. Bedömningen beror av att Kalmar län är relativt nederbördsfattigt och de senaste åren har många haft mer eller mindre problem med torka och vattenbrist. Öland har generellt mindre goda förutsättningar för att bilda och lagra grundvatten p g a nederbördsmonster och öns geologiska förutsättningar vilket gör att ön har en historik av torka och vattenbrist. Vattenbristen har ökat på senare tid dels p g a att landskapet har utdikats kraftigt, vattenkonsumtionen har ökat samt förändringar i nederbördsmonstren i och med klimatförändringarna. För att förstärka dricksvattentillgången på ön har två avsaltningsverk samt en vattenledning över Kalmarsund byggts de senaste åren, vilket indikerar att grundvattnets kvantitet är otillfredsställande i de grundvattenförekomster som nyttjas som allmänna vattentäkter. Att statusen sänkts sedan förra bedömningen beror dels på en verklig försämring i vattenmiljön och dels på ändrade metoder för bedömning av status.</p> <p>Dagvatten från området kan påverka ytvattenförekomsten S n Kalmarsund, WA75592769, i södra Östersjön, som har statusklassning måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Bedömning måttligt god ekologisk status beror av att vattenförekomsten har problem med övergödning. Bedömning ej god kemisk status beror av en sammanvägning av flera prioriterade ämnen bl a fosfor, bly och blyföreningar.</p> <p>Enligt SGU geologiska kartor domineras jordarten inom planområdet av flygsand med inslag av svallsediment och grus i den norra delen och östra delen. Genomsläppligheten är mycket god och det bedöms finnas goda möjligheter för lokalt omhändertagande av dagvatten genom infiltration.</p>
Planens påverkan	
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.	
Beskrivning	Planområdet ska ansluta till kommunalt vatten och avlopp. En exploatering av området enligt förslaget innebär att ytor kan hård göras och att dagvatten uppkommer. Andelen hårdgjorda ytor minimeras genom planbestämmelse för fortsatt möjlighet till infiltration inom området. Endast 30 % av fastighetsytan får hård göras enligt planbestämmelse. Byggnadsarealen begränsas till max 20 % av

fastighetsarean, dock maximalt 250 m² per fastighet.

Risken för negativa värmeeffekter är liten då delar av planområdet skyddas som naturmark. Skog och annan vegetation har en utjämnande effekt på klimatet.

Föreslagen naturmark kring kvartersmarken ger möjlighet till lokalt omhändertagande av dagvatten genom infiltration inom planområdet. Det är också positivt för grundvattenbildningen att tillåta dagvattnet att infiltrera i marken. Det finns inga kända föroreningar i området som riskerar att spridas i samband med exploatering. Området planterades med tallskog under 1940-talet enligt betraktande av flygbilder.

Dagvatten från gator kan innehålla föroreningar i form av t.ex. oljor från bilar. Genom begränsningen av bebyggelse samt att inga verksamheter planeras i området bedöms föroreningsmängderna från trafiken genom området som mycket små. Särskilda vattenskyddsföreskrifter gäller i området för att skydda grundvattentäkten från föroreningar. Det är viktigt att fastighetsköparna informeras om detta. Området ligger inom tertiär skyddszon, vilket inte är lika känsligt som primär eller sekundär skyddszon.

Planens genomförande bedöms inte leda till överskridande av miljökvalitetsnormerna för vatten.

Risken för skred och erosion bedöms inte öka i och med föreslagen bebyggelse. Frågan ska beaktas vid grundläggning av tillkommande bebyggelse och infrastruktur. Topografin i området skall i största mån behållas därav en bestämmelse om att större ingrepp såsom fyllning och schaktning begränsas.

En bullerberäkning har genomförts i programmet Buller väg II enligt Naturvårdsverkets modell. Beräkningen visar att gällande riktvärden för buller inte riskerar att överskridas.

En gång- och cykelväg ska anläggas längs väg 958 förbi planområdet. Cykelvägen samt en remsa naturmark mellan vägen och närmaste bostäder säkerställer att riktvärdet för buller inte överskrids genom ett skyddsavstånd av ca 20 meter mellan vägmitt och fastighetsgräns.

Det cykelvägnät som finns i Glömminge ansluts till planområdet och kommer att göra det möjligt att ta sig söderut till en kommande cykelväg som leder mot Saxnäs och Färjestaden. Gång- och cykelvägen ger ökad säkerhet för boende i området. Det är viktigt att skolan har fortsatt tillgänglighet med säkra gångvägar/gångstigar i området.

Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej
Kommentar	<p>Planområdet ligger inom den yttre delen, tertiär zon, av vattenskyddsområdet. Planområdets läge och begränsade yta tillsammans med planbestämmelser som reglerar hårdgjorda ytor medför att påverkan bedöms bli liten. Miljökvalitetsnormerna för vatten bedöms inte överskridas. Planens totala påverkan avseende risker för människors hälsa eller miljö bedöms bli liten.</p> <p>Det finns gällande skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet som avser att skydda vattentäkten. Det är viktigt att allmänhet och boende i området informeras om vad skyddsföreskrifterna innebär och vilka hänsyn som bör tas.</p> <p>En broschyr, Strandskogen – unika värden för människa och natur, togs fram genom ett så kallat LONA-projekt 2016. I broschyren finns information om Strandskogens naturvärden och om den viktiga vattentäkten, samt vad man bör tänka på när man bor inom vattenskyddsområde. Broschyren kan delas ut till intresserad allmänhet samt de som bosätter sig i området.</p>	

Sammanvägd bedömning		
Särskilda bestämmelser		
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?		Nej
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		Nej
Betydande miljöpåverkan		
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej
Bedömning	Planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.	
Påverkans totaleffekt		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	
Bedömning	Planens totala påverkan bedöms bli liten. Planen kan också ge positiva konsekvenser för naturvärden och sociala värden. Den sammanvägda bedömningen är att planen inte medför betydande miljöpåverkan.	
Motiverat ställningstagande		
Sammantaget bedöms inte planen medföra betydande miljöpåverkan.		
Planförslaget bedöms ge en viss påverkan på kulturvärden, men genom planbestämmelser som begränsar bebyggelsen samt bevarande av delar av naturmarken bedöms påverkan bli liten.		
Planen innebär en påverkan på naturvärden men genom föreslagen utformning med skyddad naturmark bedöms påverkan bli liten. Naturvärdena påverkas även om planen inte genomförs, med nuvarande markanvändning. Området blir en tillgång för allmänhet och skolverksamhet.		

Detta kan ge positiva konsekvenser för naturvärdena på sikt. Vid exploatering av planområdet bör område 1 och 2 skyddas mot överläggning av massor. Detta ska regleras i exploateringsavtalet mellan kommunen och exploatören.

Planen bedöms medföra liten påverkan på rekreativvärden i skogsområdet.

All byggnation inom vattenskyddsområde medför en viss påverkan genom att ytor hård görs. Planens utformning samt reglering av hårdgjorda ytor tillsammans med gällande skyddsföreskrifter leder till bedömningen att påverkan på områdets materiella värden blir marginell. Gällande skyddsföreskrifter ska följas. I god tid innan schaktning, anläggande av gator mm i området ska anmälan göras till Samhällsbyggnadsnämnden som är tillsynsmyndighet. Utöver det är det viktigt med information om vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna till allmänheten, framförallt till de som kommer att bo i området.

Miljö kvalitetsnormerna för vatten bedöms inte överskridas. Planens totala påverkan avseende risker för människors hälsa eller miljö bedöms bli liten. Det är viktigt att skolan har fortsatt tillgång till områdets naturområden genom säkra gångvägar/stigar.

Bilaga 1

Kulturvärden

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen:

- Biologiskt kulturarv
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt [3 kap. KML](#)
- Kyrkliga kulturminnen enligt [4 kap. KML](#)
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt [2 kap. KML](#)
- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB](#)
- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB](#)
- Världsarv ([Information](#))

Naturvärden

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter ([I Sverige regelbundet förekommande fågelarter \[från bilaga 1 i Fågeldirektivet\] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas](#))
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter ([Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige](#))
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter ([4-9 §§ Artskyddsförordningen](#))
- Fortplantningsområden eller viloplats för fridlysta djur ([4 § Artskyddsförordningen](#))
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB](#)
- Naturminne enligt [7 kap. 10 § MB](#)
- Natura 2000 enligt [7 kap. 27 § MB](#)
- Biotopskyddsområde enligt [7 kap. 11 § MB](#)
- Generellt biotopskydd enligt [7 kap. 11 § MB](#),
- Djur- och växtskyddsområde enligt [7 kap. 12 § MB](#)
- Strandskyddsområde enligt [7 kap. 13-18 §§ MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB](#)
- Stora opåverkade områden enligt [3 kap 2 § MB](#)
- Ekologiskt känsliga områden enligt [3 kap 3 § MB](#)

- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB](#)
- Världsarv
- Biosfärsområden
- Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen
- Skyddade marina områden enligt OSPAR
- Skyddade marina områden enligt HELCOM

Sociala värden

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) ([2 kap. 7 § PBL](#))
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utvistelse ([2 kap. 7 § PBL](#)), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utvistelse ([8 kap. 9 § PBL](#))
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB](#)
- Strandskyddsområde enligt [7 kap. 13-18 §§ MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB](#)
- Stora opåverkade områden enligt [3 kap 2 § MB](#)
- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB](#)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt [4 kap. 2 § MB](#)
- Världsarv
- Biosfärsområden

Materiella värden

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattenförekomster)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattenförekomster)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Hälsa- och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)

- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19–20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21–22 §§ MB)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Risker för människors hälsa eller för miljön

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torra, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Verksamheter eller störningar som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmebortfall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Utomhusmiljö (t.ex. lokalklimat, skuggning)

Redogör för de miljö kvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.

- Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft
- Miljö kvalitetsnorm för buller
- Miljö kvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten
- Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten
- Miljö kvalitetsnormer för havsmiljö